

Evoluția tenisului de masă

Tenisul de masă - un joc sportiv practicat la toate vârstele și pe toate meridianele, ușor și accesibil, care presupune o mare viteză de reacție și de execuție, rezistență psihică și o bună pregătire fizică a celor care vor să se perfecționeze.

Acest joc, ca o bună activitate de agrement și sport olimpic din 1988, este, de asemenea, cunoscut sub numele de „*ping pong*”. Deși este exclus din terminologia oficială, acest nume este foarte popular astăzi. Acesta își are originea în special dintr-o onomatopee derivată din sunetul mingii care a apărut în 1884 în Extremul Orient: „*ping*” pentru sunetul mingii care lovește racheta și „*pong*” pentru sunetul săritului de pe masă.

Deci, de la început, tenisul de masă își are originea în Anglia la sfârșitul sec. XIX. Din 1874, când a fost descoperită mingea de cauciuc umflată cu aer comprimat, jocul se dezvoltă vertiginos. Mesele folosite nu se deosebesc prea mult de cele ale zilelor noastre, în schimb fileul era din lemn (cum se mai folosesc și astăzi la mesele de bitum din

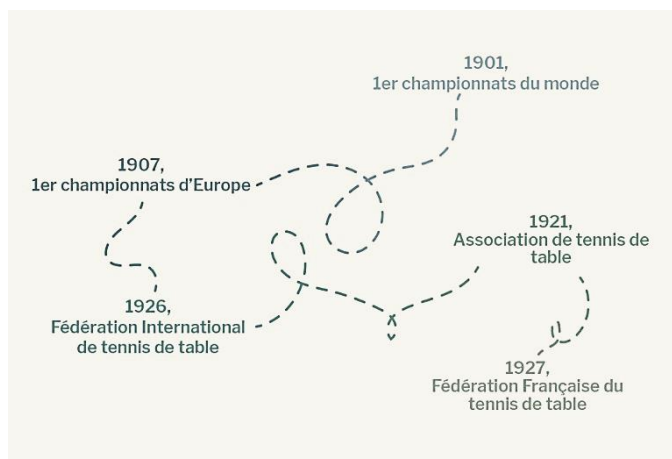

cartiere), iar paletetele aveau forme și materiale extrem de diversificate.

În 1890 se folosește, pentru prima oară, mingea de celuloză care, prin zgomotul produs, determină denumirea jocului „*ping-pong*”, denumire ce mai este folosită și astăzi.

Odată cu succesul primelor turnee publice de la *Queen's Hall* din Londra, în 1902 a avut loc primul Campionat Mondial oficial. Disciplina este în creștere și se creează Federația Britanică de Tenis de Masă. Primele Campionate Europene au fost apoi organizate în 1907. Totul s-a accelerat în anii 1920, iar în 1921 în Anglia s-a creat Asociația Tenisului de Masă.

Apoi, în 1926 se înființează Federația Internațională de Tenis de Masă (I.T.T.F.) care inițiază primul campionat european. De la început au fost organizate întreceri la toate probele care figurează și în prezent și anume: simplu, dublu, pentru fete și băieți și dublu mixt.

Pe vremea aceea fileul avea 17 cm înălțime, ceea ce împiedica orice încercare ofensivă. Este de menționat faptul, că „recordul” în domeniul „jocului pasiv” îl dețin românul **Paneth Farkas** și polonezul **Alojzy Ehrlich**, care au jucat timp de 2 ore și 12 minute pentru a face un singur punct.

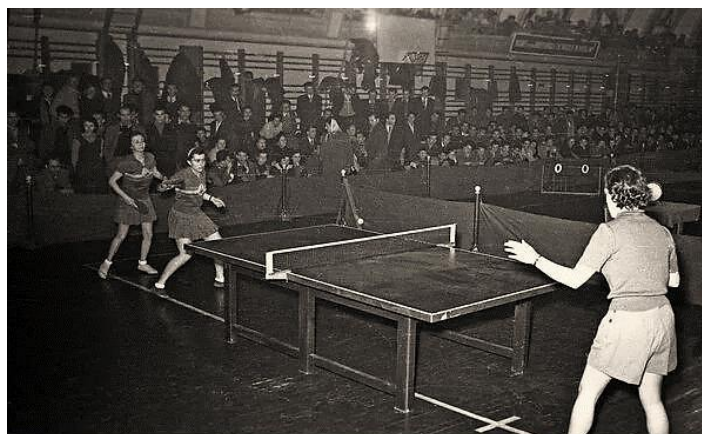
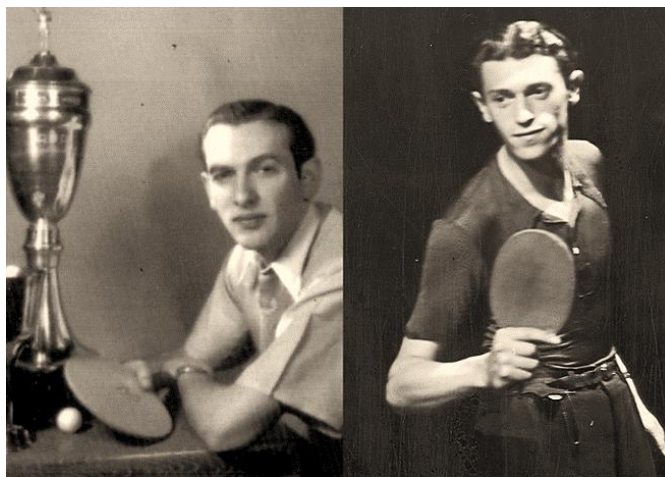
În 1939 se organizează primul campionat mondial, unde se remarcă deja jucătorii care folosesc priza „toc” și loviturile cu efect. Din 1947 se reiau campionatele mondiale și începe o veritabilă cursă pentru a se descoperi noi materiale care să acopere paletetele, ceea ce conduce la o perfecționare continuă a tehnicii și tacticii de joc.

Japonezii apar, în 1952. cu palete acoperite cu 10 mm de burete, cucerind și din această cauză primele titluri mondiale, buretele imprimând efecte derutante mingii de celuloid. În 1959 se standardizează paletetele (cu burete de maximum 4 mm grosime) și apare tehnica japoneză numită „topsin”, care revoluționează acest joc. Din 1969 jucătorii europeni încep să se impună în fața celor asiatici, însă ulterior chinezii revin și domină cu autoritate, câștigând în 1981 toate titlurile mondiale.

În România apare în 1918, iar în 1926 la București are loc primul concurs, unde există deja o sală specială.

În 1936 la Campionatul mondial de la Praga, echipa masculină română joacă finala probei, iar în anul 1950 aduce primele mari succese în tenisul de masă românesc.

În Moldova (pe atunci Republica Sovietică Socialistă Moldovenească), tenisul de masă apare ca sport în ... (continuarea va urma)

Evoluția paletelor de la apariție până în 1926.

Perioada de început a fost presărată cu schimbări permanente, prin care se încerca găsirea unei palete din ce în ce mai eficientă. Înainte de 1900 paletele nu erau acoperite, astfel mingea era lovit direct de lemn, sărind destul de greu. După 1900 au apărut

paletele acoperite cu pergament. Se juca pe mese de uz zilnic, cu mingi de cauciuc și cu fileu confectionat acasă sau chiar cu fileu realizat din cărți.

Aceste palete nu dădeau posibilitatea de a folosi o gamă largă de tehnici, astfel jocul era destul de simplu. De pe suprafețele dure mingea ricoșa cu o viteză destul de mare și tehnica de bază consta în returnarea mingii imediat după ricoșarea ei de pe suprafața mesei. Atacurile, loviturile liftate, loviturile tăiate nu erau posibile cu paletele respective, astfel se juca exclusiv prin lovituri simple, care au dat o traiectorie înaltă mingii.

Loviturile simple prin care mingea căpăta o traiectorie înaltă, determinau ca fileu să fie mai înaltă cu circa 2 cm decât cel folosite astăzi. Având în vedere aceste condiții, câștigătorii erau cei care aveau mai multă răbdare și reușeau să returneze mingea cât mai rapid, forțând adversarul să greșescă. Datorită acestei tehnici a apărut priza specific europeanilor numit „*priză stilou*”, cea care a schimbat priza provenită din tenis. Cu priza „*nouă*” nu mai era necesar ca paleta să fie învârtită de pe o parte pe alta jucându-se doar cu o parte a paletii. Jocul era destul de plictisitor și foarte îndelungat, chiar se poate spune că este o minune că a devenit popular. În această perioadă regulamentul încă nu a prins contur complet.

Seturile și câștigarea meciului

Condițiile de a câștiga un set sau un meci erau diferite în funcție de regiuni. Astfel în Marea Britanie se juca un singur set care se termina când un jucător a ajuns primul la 50 de puncte, acest tip de desfășurare fiind numit „*poen*”. În Ungaria se jucau două din trei seturi, unde un set se termina când un jucător a atins cota de 30 de puncte. Existau regiuni unde se juca un singur set, asemănător cu Marea Britanie, însă setul dura până la 80 de puncte. Punctele erau numărate în două variante: în mod clasic, ca și acum, și anume câștigarea unui schimb de mingi valora un punct, dar în anumite regiuni punctele se numărau ca și la tenisul de câmp.

Schimbările din 1926

În 1926 s-a concretizat durata seturilor, care de acum încolo mergea până la 21 de puncte. Un meci se câștiga sau cu două seturi din trei, sau cu trei seturi din cinci. Meciurile nu erau limitate din puncte de vedere al timpului. Regula serviciului s-a concretizat după multe încercări, la început servirea fiind executată deasupra capului ca și în tenis de câmp.

Servirea pe deasupra capului a dat un avantaj considerabil celui care executa servirea. Acest tip de servire era aproape imposibil de returnat. Apoi s-a introdus servirea de sub nivelul mesei, astfel schimbând traiectoria mingiilor de sus în jos, invers - de jos în sus. Însă această modalitate a îngreunat foarte mult executarea serviciilor.

Modalitatea de servire care se folosește și în zilele noastre s-a inventat în Ungaria. În perioada aceasta nu era încă stabilită aruncarea mingii în sus, poziția palmelor și a brațelor. Pe lângă libertatea dată la executarea serviciului nu erau stabilite nici dimensiunile paletii sau a mesei. Perioada respectivă se poate considera perioada de cercetare, în care aspectul sportiv al tenisului de masă încă nu era conturat.

Revoluționarea paletii

La începutul anilor 1900 când se foloseau exclusiv paletile de lemn și acoperite de pergament, s-a întâmplat ca un jucător englez, numit **Good**, cu o zi înainte de competiție să intre într-o farmacie pentru a cumpăra un medicament, iar când a plătit, restul i-a fost returnat pe o bucată de cauciuc. Nu se știe din ce motiv dar a cumpărat bucata de cauciuc și a lipit-o pe fața paletii. În ziua următoare a câștigat competiția ne lăsând vreo șansă celorlalți competitori.

Datorită acestei revoluționari a paletelor au apărut tehnicile noi pe care jucătorii cu paletile de lemn nu erau capabili să le învețe. Această schimbare au provocat o adevărată explozie în practicarea tenisului de masă.

Cei mai buni jucători ai perioadei au fost câțiva jucători unguri:

Victor Barna

Laszlo Bellak

Kelen Istvan

După aceștia însă, rapid au prins aripi și celelalte națiuni, apărând jucători extraordinari din majoritatea țărilor europene.

La Campionatul Mondial din 1936, desfășurat la Praga, au fost atât de mulți

participanți încât, s-a juca 20 de ore pe zi și nici în aceste condiții nu s-a terminat competiția, finalele de dublu nedisputându-se.

Din viziunea zilei de azi, pare incredibil, ca în meciul dintre românul *Paneth* și polonezul *Erlich*, primul punct s-a marcat la al 78 minut. Să ne mai amintim, că meciul dintre românul *Marin* și francezul *Ilagenauer* a durat 8 ore 30 de minute. Consecința acestor jocuri îndelungate a fost apariția mingilor tăiate și evoluția jocului defensiv. Odată cu apariția tacticii defensiv, au apărut jucătorii defensivi, împotriva cărora jucătorii ofensivi nu au avut curajul de a ataca decisiv.

Schimbările de regulament, provocate de schimbările tehnice și tactice

Federația Internațională de Tenis de Masă a reacționat aproape imediat, prin scădere înălțimii fileului cu 2 cm și cu reducerea duratei unei partide la 20 de minute. Durata unui set s-a modificat în timp, principalul scop fiind creșterea spectaculozității. Schimbările au avut efectul dorit, în următorii ani dominând din nou jocul ofensiv.

Revoluția modernă

Tenisul de masă a cunoscut o revoluție uriașă în anii 1950 când japonezii au apărut cu „*mitralierele fără sunet*”, adică softurile. Aceste softuri sunt cele mai utilizate învelisuri pentru paletelile folosite și astăzi. Erau japonezi care foloseau doar un soft simplu (un cauciuc) și alții care au utilizat softuri cu granule.

Cu apariția softurilor s-a schimbat în totalitate ierarhia mondială, apărând jucători noi, extrem de greu de învins. În anii 1950-60 a început dominația jucătorilor asiatici, la început cei mai buni fiind japonezii, apoi chinezii. După apariția jucătorilor chinezi doar suedezii și ungurii au reușit să țină pasul o perioadă. Astfel echipa suedeză și maghiară din anii 80 au fost supranumiți *echipa de aur*.

Perioada intermediară (1952-1959)

Perioada dintre Campionatul Mondial din 1952, desfășurat în Bombay și cel din 1959, Dortmund, a fost marcată de apariția *paletelor cu burete*. Primii care au utilizat astfel de palete au fost japonezii care în 1952 au dominat Campionatul Mondial.

La prima vedere s-a crezut, că apariția paletelor învelite cu burete va conduce din nou la jocul practicat la începutul secolului XVIII - fără atacuri și spectacol, cauza fiind buretele, cu ajutorul căruia se putea plasa mingea exact în spatele fileului. Însă, s-a constatat că paletelile cu burete tare oferă o posibilitate mult mai bună la loviturile tăiate și la atacurile decisive, prin implicarea unei forțe mai mare și mișcări mai ample.

Din această cauză forța a avut un rol mai important decât tehnica. Însă japonezii au găsit contracararea acestei schimbări, prin combinarea cauciucului și a buretelui. Astfel, pe suprafața paletelii se lipea un strat de burete peste care venea cauciucul. Mai apoi au apărut paletelile cu cauciucul lipit invers, și anume cu granule pe afară. Aceste schimbări au dus la un complet haos, deoarece fiecare jucător folosea diferite palete, iar jucătorii apăruți cu ceva nou, întotdeauna au răsturnat ierarhia.

Reglementările apărute din cauza noilor palete

Datorită situației apărută, specialiștii erau îngrijorați de viitorul tenisului de masă. Era în vizor chiar și interzicerea paletelor cu burete. Însă, în 1959 s-a găsit soluția și anume, ca sorturile cu granule să se folosească, însă cu grosimea ce nu depășește 4 mm.

Astăzi, foarte puțini jucători mai folosesc burete lipite de palete. Soluția găsită fiind promotorul tenisului de masă de astăzi în care se valorifică mai ales calitățile fizice și forța.

De această perioadă aparțin hotărâri importante, cum ar fi desfășurarea Campionatelor Mondiale din doi în doi ani. și în anii intermediar Campionatele Continentale. Primul Campionat European fiind organizat în Ungaria.

Perioada modernă

Hotărârea privind construcția paletelor din 1959 nu a dus mari dificultăți, participanții adaptându-se ușor la schimbări. Folosind doar palete cu soft, companiile de specialitate au început perfecționarea acestora, apărând multe varietăți ale sorturilor care au adus o adevărată revoluție în tehnica lovirii mingii.

Și totuși până la sfârșitul anilor 60' jocul era lipsit de spectacol, punctele fiind foarte scurte și dominând din nou mai mult jocul defensiv. Campionatele Mondiale au adus de fapt lupta dintre japonezi și chinezi, câștigători ieșind în majoritatea cazurilor de chinezii, iar jucătorii europeni rămânând în urmă.

Astfel dominația era clar legată de paletele revoluționare, la masculin dominând chinezii, iar la feminin japonezii. Cum era de așteptat perfecționarea jocului nu se oprea aici, japonezii introducând lovitura liftată. introducerea acestui element tehnic nou. privit de mulți ca cel mai important punct din istoria tenisului de masă, deoarece acest element face jocul spectaculos și aproape acrobatic. Jucătorii au fost nevoiți să învețe noul element, deoarece cu loviturile tăiate nu se putea returna loviturile liftate.

Europenii au reușit să învețe atât de bine lovitura liftată. încât au revenit din nou în vârful ierarhiei mondiale. Jucătorii care au reușit să facă față asiaticilor au fost suedezii, iugoslavii și unгурii. în 1979 la Campionatul Mondial din Phenian s-a produs ceva absolut fenomenal, asiaticii ne cucerind nicio medalie de aur.

Apoi din 1980 asiaticii au revenit în frunte, o revenire care se pune pe seama numărului deosebit de locuitori și practicanți ai tenisului de masă. Un alt motiv fiind obișnuința lor cu bețele, pe care la folosesc la mâncat acestea oferind un grad de mișcare superior a mâinii.

Pe lângă acestea se mai adaugă constituția fizică perfectă pentru tenis de masă, priza toc. inventată de ei și stilul de joc foarte rapid și agresiv.

Spre surprinderea multora tenisul de masă a fost propus la Jocurile Olimpice încă din 1931. La această adunare s-a votat anonim introducerea tenisului de masă la Jocurile Olimpice, iar votul a fost favorabil, doar Anglia a votat împotriva, însă până la urmă Anglia a avut o influență atât de mare. încât ping-pong-ul a fost nevoit să aștepte încă 57 de ani. în plus chiar și președintele ITTF a fost împotriva introducerii tenisului de masă la Jocurile Olimpice.

Când *Montagu*, președintele ITTF, a fost schimbat de *Roy Evans*, în 1967 s-a accentuat ca obiectiv introducerea tenisului de masă în comunitatea olimpică. Acest

proces totuși a durat foarte mult, deoarece constituția ITTF a trebuit să fie modificată pentru a se conforma cu cerințele Comitetului Olimpic Internațional (IOC). Propunerea de modificare a trecut printr-un vot de 65 la 12, deschizând calea pentru recunoașterea tenisului de masă de către CIO. Ca urmare, în noiembrie 1977 tenisul de masă a fost recunoscut oficial de către CIO.

În 1981 când a avut loc cea de-a 84-a sesiune CIO, la Baden, tenisul de masă a fost admis la J. O. de vară. Prima competiție olimpică de tenis de masă a început în 1988 cu Jocurile Olimpice de la Seul. Coreea de Sud.

De atunci tenisul de masă s-a distins în J. O. de la Barcelona 1992, Atlanta 1996, Sydney 2000, Atena 2004 etc. Tenisul de masă s-a clasat pe locul 5 în ratingul televizat, dintre toate sporturile la J. O. de la Atena.

Începând de la Beijing 2008, formatul competiției de tenis de masă s-a schimbat. Evenimentele de dublu au fost înlocuite cu un eveniment *Team*, similar cu formatul Cupa Davis în Tenis: 2 meciuri individuale, un dublu și apoi 2 individuale. În cazul în care un singur jucător poate juca doar în două dintre concursuri.